

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

E-mail: sekretariatUSBST@stat.gov.pl
Tel. 085 749 77 00, fax 085 749 77 79
Internet: www.stat.gov.pl/urzedu/bialystok

Opracowania sygnałne

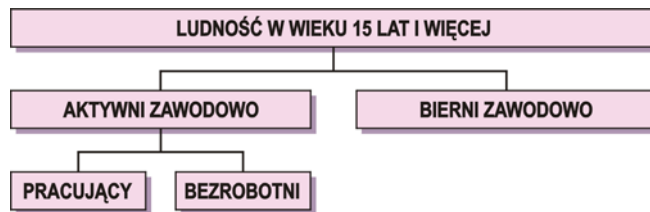
Białystok, marzec 2009 r.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W IV KWARTALE 2008 R.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) w województwie podlaskim jest prowadzone w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych. Realizowane jest przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej w cyklu kwartalnym, zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organization). W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 kwartalnej próby wylosowanych mieszkań (tzw. badany tydzień, czyli siedem kolejnych dni od poniedziałku do niedzieli). Podmiotami badania są osoby w wieku 15 lat i więcej. Wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Podstawowym celem badania jest uzyskiwanie bieżących danych o sytuacji na rynku pracy.

Z punktu widzenia statusu na rynku pracy, ludność w wieku 15 lat i więcej dzieli się – zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz EUROSTAT-u – na trzy podstawowe kategorie: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą kategorię **aktywnych zawodowo**.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały (z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia).

Bezrobotni – osoby w wieku 15-74 lata pozostające bez pracy, aktywnie jej poszukujące oraz gotowe do jej podjęcia w ciągu kolejnych dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

U w a g a. Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia, wcześniej (z wyjątkiem osób w wieku 15 lat) były liczone według roku urodzenia.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys. W niniejszym opracowaniu w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym: „.” (kropka).

Sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W IV kwartale 2008 r. w województwie podlaskim ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 995 tys., przy czym zbiorowość osób aktywnych zawodowo liczyła 551 tys., a biernych zawodowo – 445 tys.

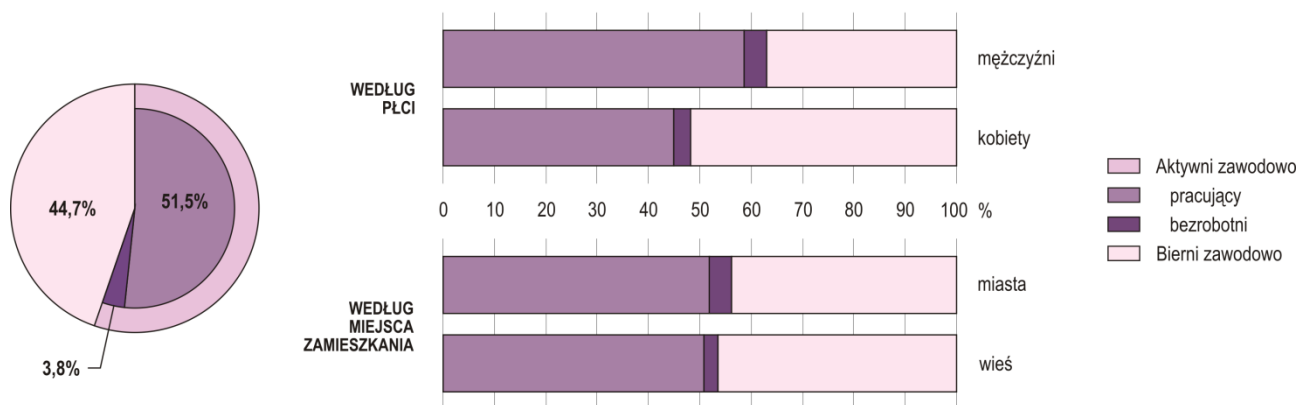
Tabl. 1 Aktywni i bierni zawodowo w IV kwartale 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
O g ó ł e m	995	551	512	38	445
Według płci					
Mężczyźni	471	298	276	22	173
Kobiety	524	252	236	17	271
Według miejsca zamieszkania					
Miasta	616	347	320	27	269
Wieś	379	204	192	11	175
Według wieku					
15-24 lata	185	60	50	10	125
25-34	174	151	144	8	23
35-44	154	141	133	7	13
45-54	181	152	141	10	30
55 lat i więcej	301	47	43	.	254
Według poziomu wykształcenia					
Wyższe	161	133	128	5	29
Policealne i średnie zawodowe	220	161	149	12	59
Średnie ogólnokształcące	115	62	57	5	53
Zasadnicze zawodowe	186	125	115	10	61
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	312	70	64	6	242

W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 24 tys. (o 4,6%), a biernych zawodowo – o 16 tys. (o 3,7%). Na przestrzeni roku istotne zmiany zaszły w grupie osób pracujących, której liczebność wzrosła o 29 tys. (o 6,0%), podczas gdy w tym samym czasie zbiorowość bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 6 tys. (o 13,6%).

W odniesieniu do III kwartału 2008 r. odnotowano wzrost liczby ludności aktywnej i biernej zawodowo odpowiednio o 13 tys. (o 2,4%) i 10 tys. (o 2,3%). W omawianym okresie zwiększyła się zarówno populacja pracujących – o 1 tys. (o 0,2%), jak i bezrobotnych – o 10 tys. (o 35,7%).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W IV KWARTALE 2008 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2008 r. ukształtował się na poziomie 55,4%, co oznacza, że osoby aktywne zawodowo stanowiły 55,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W stosunku do IV kwartału 2007 r. jego wartość zwiększyła się o 0,3 pkt proc., przy czym wzrost omawianego wskaźnika zanotowano wśród kobiet (o 0,5 pkt proc.), podczas gdy w grupie mężczyzn stwierdzono jego spadek (o 0,1 pkt proc.). Na przestrzeni roku zaobserwowano wzmożenie aktywności zawodowej zarówno wśród osób mieszkających w miastach, jak i na wsi. Współczynnik aktywności zawodowej w tych zbiorowościach wzrósł odpowiednio o 0,3 pkt proc. i 0,1 pkt proc. W porównaniu z poprzednim kwartałem odsetek aktywnych zawodowo wśród osób w wieku 15 lat i więcej zwiększył się o 0,1 pkt proc. Jego wzrost wystąpił równocześnie w populacji kobiet (o 0,3 pkt proc.) i mężczyzn (o 0,1 pkt proc.). Pozytywne zmiany zaszły również wśród mieszkańców miast, dla których współczynnik aktywności zawodowej uległ poprawie o 1,7 pkt proc. Odmienną sytuację zaobserwowano natomiast na obszarach wiejskich, gdzie wartość omawianego wskaźnika obniżyła się o 2,4 pkt proc.

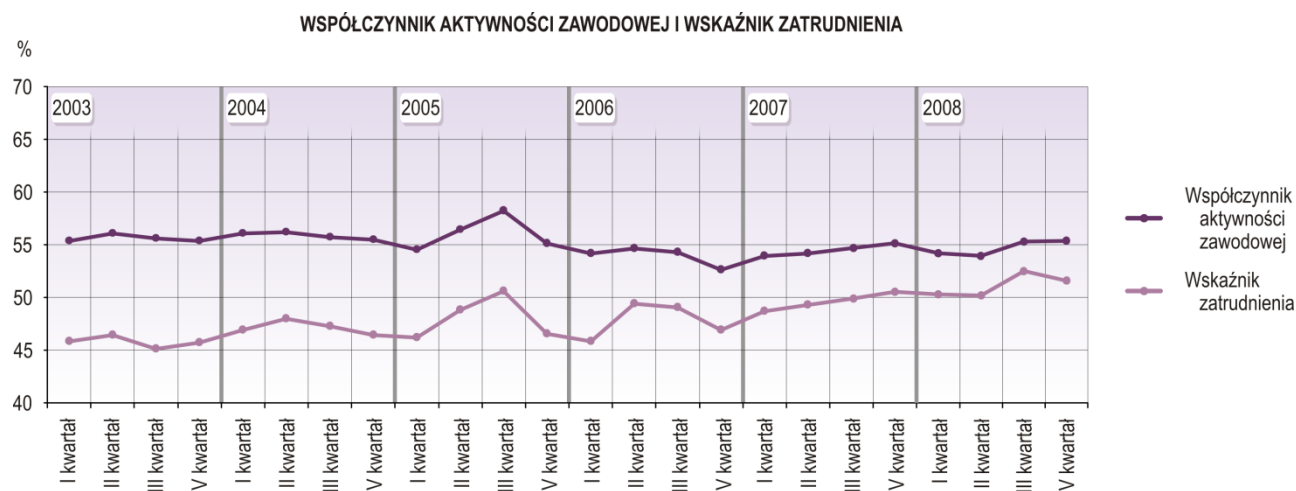
Tabl. 2 Współczynnik aktywności zawodowej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
w %			
Ogółem	55,1	55,3	55,4
mężczyźni	63,4	63,2	63,3
kobiety	47,6	47,8	48,1
Miasta	56,0	54,6	56,3
Wieś	53,7	56,2	53,8

W IV kwartale 2008 r. współczynnik aktywności zawodowej w miastach wyniósł 56,3%, a na wsi – 53,8%. Analizowany wskaźnik był bardziej zróżnicowany w zależności od płci. Łączny udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej populacji mężczyzn w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2008 r. osiągnął 63,3%, podczas gdy w odpowiedniej grupie kobiet był aż o 15,2 pkt proc. niższy i wyniósł 48,1%.

W podziale ludności województwa według wieku, najwyższy poziom współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano wśród osób mieszkających się w przedziałach wiekowych: 35-44 lata (91,6%), 25-34 lata (86,8%) i 45-54 lata (84,0%). Najmniejszy udział aktywnych zawodowo odnotowano natomiast w skrajnych grupach wiekowych; wśród osób w wieku 15-24 lata ukształtował się on na poziomie 32,4%, zaś w grupie osób 55-letnich i starszych wyniósł 15,6%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, najwyższą wartość omawianego współczynnika (82,6%) stwierdzono w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (22,4%) w populacji osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Pracujący

W IV kwartale 2008 r. pracujący stanowili 51,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (tzn. na tym poziomie ukształtował się wskaźnik zatrudnienia) i 92,9% ludności aktywnej zawodowo. Wskaźnik zatrudnienia był o 1,0 pkt proc. wyższy od zanotowanego przed rokiem, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszył się o 1,0 pkt proc.

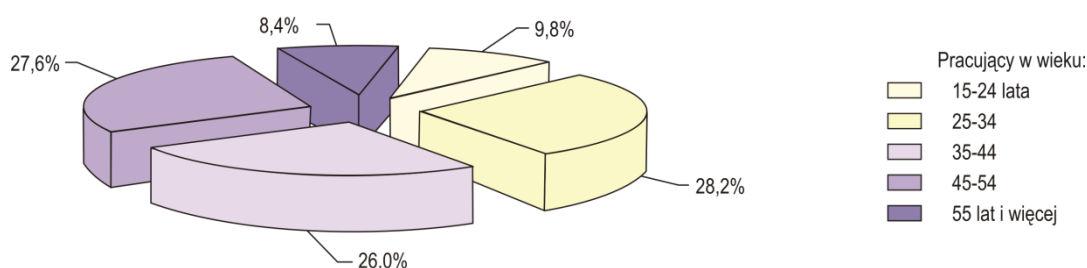
Tabl. 3 Wskaźnik zatrudnienia

Wyszczególnienie	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
w %			
Ogółem	50,5	52,5	51,5
mężczyźni	57,9	60,4	58,6
kobiety	43,8	45,0	45,0
Miasta	50,9	51,6	51,9
Wieś	49,9	53,7	50,7

W omawianym kwartale 2008 r. wskaźnik zatrudnienia, podobnie jak współczynnik aktywności zawodowej, znacznie różnił się pomiędzy grupami wyodrębnionymi według płci. Mniejsze zróżnicowanie wystąpiło w podziale na miasta i wieś. Wśród mężczyzn omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 58,6%, podczas gdy dla kobiet wyniósł 45,0%. W porównaniu z IV kwartałem 2007 r. zwiększył się on w grupie kobiet o 1,2 pkt proc., natomiast wśród mężczyzn o 0,7 pkt proc. Na przestrzeni roku udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkującej obszary miejskie wzrósł o 1,0 pkt proc., a wśród mieszkańców wsi – o 0,8 pkt proc. W odniesieniu do III kwartału 2008 r. wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w populacji mężczyzn (o 1,8 pkt proc.), natomiast wśród kobiet utrzymał się na niezmiennym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, analizowany wskaźnik uległ poprawie w grupie ludności miejskiej (o 0,3 pkt proc.), podczas gdy wśród osób zamieszkujących wieś jego wartość obniżyła się (o 3,0 pkt proc.).

W IV kwartale 2008 r. na 1000 pracujących przypadały 943 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Sytuacja na rynku pracy była zatem korzystniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, kiedy odnotowano obciążenie 1000 pracujących 979 osobami niepracującymi. W porównaniu z poprzednim kwartałem zaobserwowano natomiast wzrost obciążenia pracujących osobami pozostającymi bez pracy; wówczas na 1000 pracujących przypadało tylko 906 osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

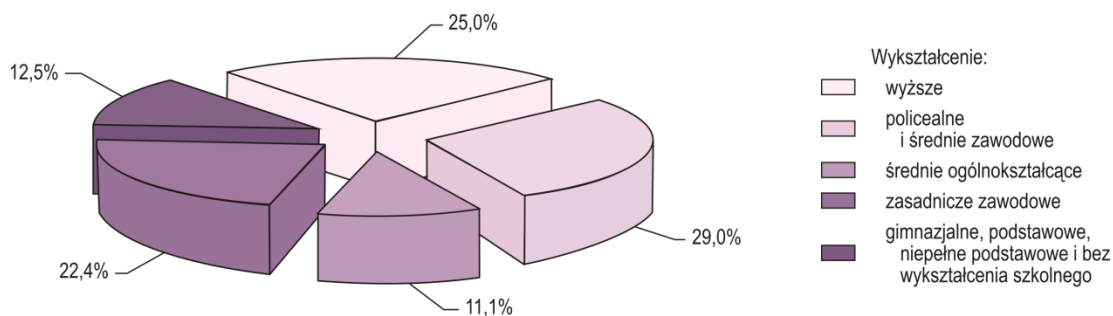
STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE 2008 R.

Analiza populacji pracujących w IV kwartale 2008 r. pod względem wieku wykazała, że najmniej liczne były skrajne grupy wiekowe, tj. 15-24 lata oraz 55 lat i więcej. Ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł odpowiednio 9,8% oraz 8,4%. Pracujący z pozostałych przedziałów wiekowych stanowili od 26,0% do 28,2% omawianej zbiorowości.

Wskaźnik zatrudnienia osiągnął wartość 86,4% wśród osób w wieku 35-44 lata, 82,8% w grupie wiekowej 25-34 lata oraz 77,9% wśród osób mających 45-54 lata. W pozostałych grupach wiekowych był znacznie niższy i wyniósł 27,0% dla osób mieszczących się w przedziale 15-24 lata oraz 14,3% wśród osób 55-letnich i starszych. W stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego omawiany wskaźnik zmniejszył się tylko w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (o 2,6 pkt proc.). W innych grupach wiekowych odnotowano jego wzrost, a najwyższy (o 5,2 pkt proc.) wystąpił wśród osób w wieku 25-34 lata. W porównaniu z III kwartałem 2008 r. w każdej z wyodrębnionych grup wiekowych zaobserwowano spadek wskaźnika zatrudnienia, który kształtował się pomiędzy 1,1 pkt proc. (dla osób będących w wieku 45-54 lata) a 6,7 pkt proc. (w najmłodszej grupie).

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2008 R.

Podczas analizy struktury pracujących według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r. stwierdzono, że wśród pracujących największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,0%). Wysoki udział miały również osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (25,0%) i zasadniczym zawodowym (22,4%), zaś najmniejszą zbiorowość tworzyli pracujący z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,1%).

Najwyższą wartość wskaźnika zatrudnienia (wynoszącą 79,5%) odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (kształtującą się na poziomie 20,5%) wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W odniesieniu do IV kwartału 2007 r. wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w skrajnych grupach wyodrębnionych z uwagi na poziom wykształcenia, przy czym najgłębszy spadek (o 3,2 pkt proc.) stwierdzono wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym. W pozostałych grupach nastąpił wzrost jego wartości od 2,0 pkt proc. do 5,2 pkt proc., a największy odnotowano w populacji osób, które ukończyły

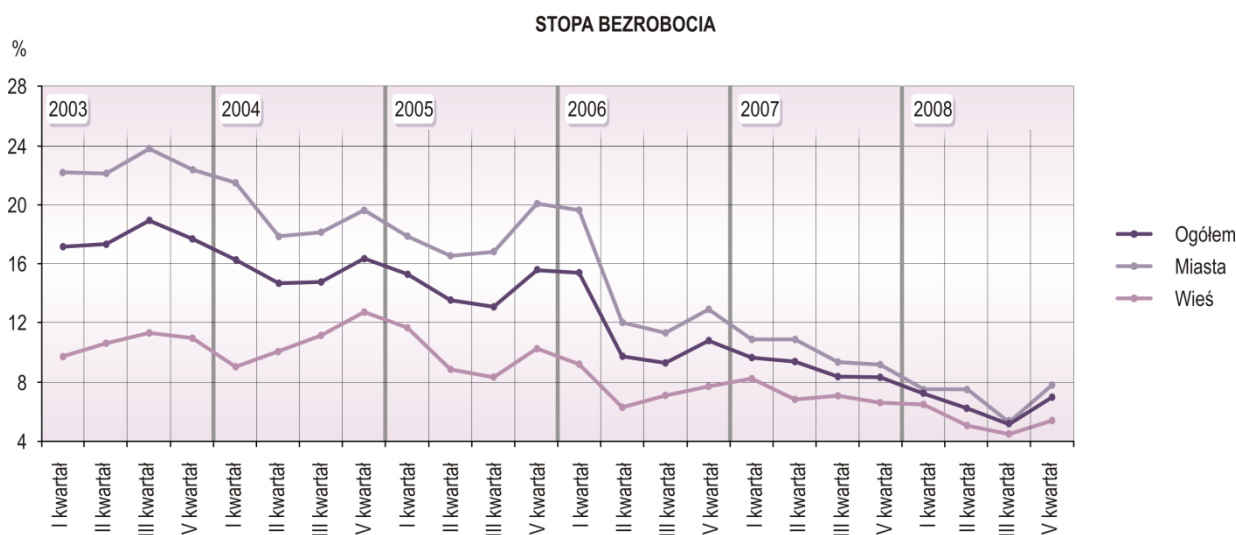
licea ogólnokształcące. W porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększenie omawianego wskaźnika zaobserwowano wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 3,9 pkt proc.) oraz wyższe (o 1,1 pkt proc.). Udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w pozostałych grupach uległ zmniejszeniu, zaś najbardziej obniżył w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 4,1 pkt proc.).

Bezrobotni

W IV kwartale 2008 r. liczba bezrobotnych wyniosła 38 tys. i była o 13,6% niższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek liczby bezrobotnych obserwowany na przestrzeni roku nastąpił równocześnie w populacji kobiet (o 2 tys., tj. o 10,5%) i mężczyzn (o 3 tys., tj. o 12,0%). Analiza tej zbiorowości według miejsca zamieszkania wykazała, że w omawianym okresie nastąpiły korzystne zmiany zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi. Populacja osób bezrobotnych zamieszkujących tereny miejskie zmalała o 3 tys. (o 10,0%), a mieszkających na wsi – o 2 tys. (o 15,4%). W odniesieniu do III kwartału 2008 r. zaobserwowano natomiast zwiększenie populacji osób bezrobotnych o 10 tys. (o 35,7%). W podziale omawianej zbiorowości według płci, wzrost zarejestrowano w obu wyodrębnionych grupach: wśród mężczyzn – o 57,1%, a wśród kobiet – o 21,4%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, w ciągu kwartału odnotowano znaczny wzrost populacji bezrobotnych wśród mieszkańców miast (o 58,8%). W tym samym czasie liczebność osób bezrobotnych mieszkających na wsi zwiększyła się o 10,0%.

Analizując wiek bezrobotnych stwierdzono, że w IV kwartale 2008 r. najliczniejsze zbiorowości stanowiły osoby w wieku 15-24 i 45-54 lata (po 26,3% ogółu bezrobotnych), zaś najmniejszą grupę tworzyły osoby 55-letnie i starsze. Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek w ogólnej liczbie bezrobotnych osiągnęły poziom 21,1% – dla osób w wieku 25-34 lata oraz 18,4% – dla mieszczących się w przedziale 35-44 lata.

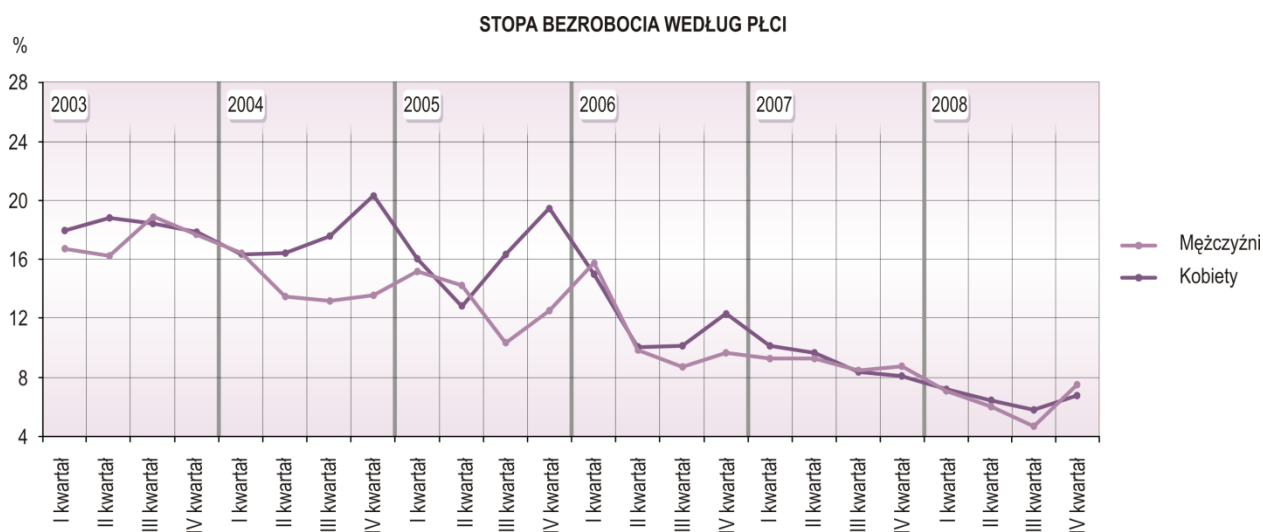
Wśród ogółu bezrobotnych najwięcej było osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (31,6%), zaś najmniej posiadających wykształcenie wyższe i średnie ogólnokształcące (po 13,2%). Udział osób bezrobotnych, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe wyniósł 26,3%, natomiast osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego stanowiły 15,8% omawianej populacji.

Tabl. 4 Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
O g ó ł e m	8,3	5,2	6,9
mężczyźni	8,7	4,7	7,4
kobiety	8,0	5,8	6,7
Miasta	9,1	5,4	7,8
Wieś	6,6	4,5	5,4

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2008 r. osiągnęła wartość 6,9%, zatem natężenie bezrobocia spadło o 1,4 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Mimo, że spadek dotyczył w większym stopniu osób mieszkających w miastach, to wskaźnik ten wciąż pozostawał wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (7,8% wobec 5,4%). W omawianym okresie stopa bezrobocia zmniejszyła się także wśród kobiet i mężczyzn (po 1,3 pkt proc.), a wyniosła odpowiednio 6,7% i 7,4%. W odniesieniu do III kwartału 2008 r. zarejestrowano natomiast zwiększenie wartości stopy bezrobocia o 1,7 pkt proc. Obserwowane zjawisko dotyczyło zarówno kobiet (wzrost o 0,9 pkt proc.), jak i mężczyzn (wzrost o 2,7 pkt proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, zdecydowanie większy wzrost natężenia bezrobocia odnotowano w miastach (o 2,4 pkt proc.) niż na obszarach wiejskich (o 0,9 pkt proc.).

W analizowanym okresie w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znalazły się osoby najmłodsze, wśród których stopa bezrobocia wyniosła aż 16,7%. W pozostałych grupach wiekowych badany wskaźnik był zdecydowanie niższy i kształtował się na poziomie od 5,0% (dla osób w wieku 35-44 lata) do 6,6% (wśród osób mających 45-54 lata). W skali roku najbardziej zauważalną poprawę na rynku pracy stwierdzono w przypadku osób w wieku 25-34 lata. Natężenie bezrobocia dla tej grupy zmniejszyło się o 6,0 pkt proc. Spadek stopy bezrobocia nastąpił także wśród osób w wieku 45-54 lata (o 0,8 pkt proc.). W pozostałych przedziałach wiekowych zanotowano wzrost wartości omawianego wskaźnika (od 0,4 pkt proc. do 1,3 pkt proc.). W stosunku do III kwartału 2008 r. nastąpiło pogorszenie sytuacji na rynku pracy we wszystkich grupach wiekowych. Najdotkliwiej odczuła to populacja osób w wieku 15-24

Tabl. 5 Stopa bezrobocia według wieku

Wiek	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
15-24 lata	15,4	11,9	16,7
25-34	11,3	3,3	5,3
35-44	4,3	3,9	5,0
45-54	7,4	5,9	6,6
55 lat i więcej	6,0	3,8	6,4

lata, gdzie natężenie bezrobocia zwiększyło się o 4,8 pkt proc. W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na wiek stopa bezrobocia wzrosła następująco: o 2,6 pkt proc. – wśród osób 55-letnich i starszych, o 2,0 pkt proc. – w grupie osób w wieku 25-34 lata, o 1,1 pkt proc. – dla osób z przedziału wiekowego 35-44 lata i o 0,7 pkt proc. – wśród osób mających 45-54 lata.

Tabl. 6 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
w %			
Wyższe	1,7	2,5	3,8
Policealne i średnie zawodowe	8,5	3,6	7,5
Średnie ogólnokształcące	8,5	5,3	8,1
Zasadnicze zawodowe	14,7	10,2	8,0
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	6,3	4,2	8,6

W IV kwartale 2008 r. najniższy odsetek bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo zaobserwowano u osób z wykształceniem wyższym; stopa bezrobocia dla tej grupy wyniosła 3,8%. Najwyższy udział bezrobotnych w grupie aktywnych zawodowo zanotowano natomiast wśród osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (8,6%). W ana-

lizowanym okresie stopa bezrobocia dla pozostałych grup wyodrębnionych według poziomu wykształcenia kształtowała się pomiędzy 8,1% a 7,5%. W skali roku największa zmiana wartości stopy bezrobocia dotyczyła osób bezrobotnych legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Natężenie bezrobocia dla tej grupy zmniejszyło się o 6,7 pkt proc. Stopa bezrobocia obniżyła się również w grupie osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (o 1,0 pkt proc.) oraz wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 0,4 pkt proc.). W skrajnych grupach podziału według poziomu wykształcenia w omawianym okresie odnotowano wzrost odsetka bezrobotnych wśród ogółu aktywnych zawodowo (dla osób posiadających wykształcenie wyższe – o 2,1 pkt proc., zaś gimnazjalne i niższe – o 2,3 pkt proc.). W odniesieniu do III kwartału 2008 r. spadek natężenia stopy bezrobocia zanotowano tylko dla osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe (o 2,2 pkt proc.). W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia nastąpiło zwiększenie wartości badanego wskaźnika, wahające się między 1,3 pkt proc. a 4,4 pkt proc.

BIERNI ZAWODOWO

W IV kwartale 2008 r. zbiorowość biernych zawodowo stanowiła 44,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Odsetek ten zmniejszył się o 0,2 pkt proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2007 r., natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem pozostał na niezmiennym poziomie.

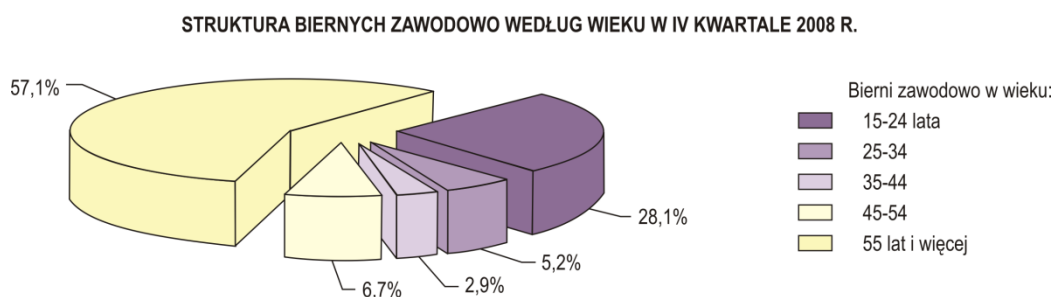
Nadal zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety. Ich odsetek osiągnął wartość 60,9%, przy udziale kobiet w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynoszącym 52,7%. W stosunku do analogicznego kwartału 2007 r. liczba biernych zawodowo kobiet zwiększyła się o 3,4%, zaś mężczyzn – o 3,6%. W odniesieniu do poprzedniego kwartału również zaobserwowano tendencję wzrostową, przy czym populacja biernych zawodowo kobiet w omawianym okresie zwiększyła się o 3,0%, a mężczyzn – 0,6%.

Tabl. 7 Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania

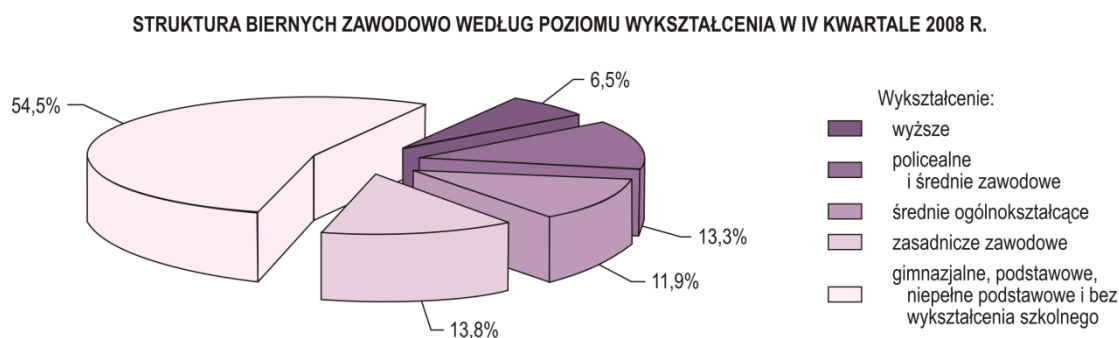
Wyszczególnienie	IV kwartał 2007	2008	
		III kwartał	IV kwartał
w tysiącach			
Ogółem	429	435	445
mężczyźni	167	172	173
kobiety	262	263	271
Miasta	258	262	269
Wieś	171	173	175

W IV kwartale 2008 r. odsetek zamieszkujących miasta w ogólnej zbiorowości biernych zawodowo wyniósł 60,4%. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba biernych zawodowo mieszkańców miast wzrosła o 4,3%, a mieszkających na wsi – o 2,3%. W stosunku do poprzedniego kwartału grupa osób nieaktywnych zawodowo w miastach zwiększyła się o 2,7%, natomiast zamieszkujących tereny wiejskie – o 1,2%.

Analiza biernych zawodowo w podziale na grupy wiekowe w IV kwartale 2008 r. wykazała, że najliczniejszą część omawianej populacji stanowiły osoby 55-letnie i starsze (57,1%), zaś kolejną pod względem udziału zbiorowość tworzyły osoby w wieku 15-24 lata (28,1%).

W porównaniu z analogicznym kwartałem 2007 r. zmniejszyła się liczebność biernych zawodowo w grupie osób mieszczących się w przedziale wiekowym 35-44 lata (o 31,6%) oraz 15-24 lata (o 6,0%). Wzrost liczby nieaktywnych zawodowo odnotowano natomiast wśród osób mających 55 lat i więcej (o 10,9%), jak również będących w wieku 45-54 lata (o 15,4%). W stosunku do poprzedniego kwartału spadek liczby biernych zawodowo miał miejsce wyłącznie w grupie osób najstarszych (o 3,8%), zaś w pozostałych przedziałach wiekowych ich liczebność zwiększyła się odpowiednio o: 20,0% – wśród osób w wieku 45-54 lata, 13,6% – w grupie wiekowej 15-24 lata i 8,3% – wśród osób mających 35-44 lata. Zarówno w odniesieniu do analogicznego okresu 2007 r., jak i poprzedniego kwartału wielkość populacji biernych zawodowo będących w wieku 25-34 lata nie uległa zmianie.

W strukturze biernych zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r. ponad połowę (54,5%) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, podczas gdy najmniejszą grupę, obejmującą 6,5% ogółu biernych zawodowo, tworzyły osoby legitymujące się wykształceniem wyższym. Udziały po-

zostałych grup kształtowały się w granicach od 11,9% do 13,8%. W porównaniu z IV kwartałem 2007 r. zmniejszeniu uległa tylko populacja biernych zawodowo posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (o 3,3%). W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia zaobserwowano wzrost liczebności. Największy przyrost odnotowano w populacji osób legitymujących się wykształceniem wyższym (o 38,1%) i zasadniczym zawodowym (o 10,9%). W stosunku do poprzedniego kwartału zwiększyła się grupa biernych zawodowo z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 32,6%) oraz gimnazjalnym i niższym (o 3,0%). Populacja osób nieaktywnych zawodowo posiadających wykształcenie policealne i średnie ogólnokształcące zmniejszyła się na przestrzeni kwartału odpowiednio o 11,9% i 10,2%.

Główną przyczynę bierności zawodowej w IV kwartale 2008 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiła emerytura. Była ona powodem bierności zawodowej dla 48,8% ogółu nieaktywnych zawodowo, natomiast 27,0% omawianej populacji tworzyły osoby bierne zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Pozostałe najczęściej wymieniane przyczyny bierności zawodowej to: choroba lub niepełnosprawność (11,7%), powody osobiste lub rodzinne (3,8%), zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (2,3%).